

SLOTTSNYTT

Ansvarig utgivare: Ingmar Hasselgrén Mannerstierna

Redaktör: Lisa Björklund

Ordföranden har ordet...

Röhsska museet har stängt i 15 månader, konstmuseet har inte tillräckligt med pengar för att betala hyra och personalens löner, gallerier stänger, konstnärerna flyttar till Stockholm och de stora internationella utställningarna kommer inte till Göteborg. Hur har det blivit så här? Varför finner kulturlivet sig i att betraktas som något oviktigt, något som bara lyfts fram i högtidstalen?

Winston Churchill som på 1950-talet var både premiärminister och försvarsminister svarade med följande minnesvärda ord när hans regering ville ha höjda försvarsanslag.

– Javisst, men först måste vi öka budgeten för kulturlivet – för vad har vi annars att försvara?

Ett svar gav före kulturattachén i London, Carl Otto Werkelid, i sitt avslutningstal i samband med Stenastiftelsens stipendieutdelning i Stenhammarsalen. Kulturen ger oss styrka, själskraft, oanade insikter, identitet, förståelse, växt, glädje, tröst, mod - och visst har han rätt.

Han poängterade också att utan generösa givare och donatorer och utan ideella krafter hade kulturlivet mer eller mindre gått i kvav. Och det stämmer verkligen in

också på vår förening. Utan Marie-Louise de Vylder-Lehmanns kamp mot för att rädda jaktlottet, utan allt ideellt arbete som styrelsen och enskilda medlemmar lagt ner under årens lopp hade jaktlottet varit jämnat med marken och en del av Göteborgs historia varit borta för alltid.

Tanken går till de gamla donatorerna Röhss, Ekman, Renström, Dickson, Lindström, Mark, Wijk - listan kan göras mycket längre – utan vars generositet vår stad skulle saknat många av de kulturinstitutioner, konstverk och statyer som vi idag tar för givna. Förhoppningsvis kommer Göteborg också i framtiden att kunna kallas donatorernas stad; att givmildheten och viljan finns att göra något gott för sin stad.

Vårens kulturaftnar 2017

MÅNDAG DEN 30 JANUARI, KLOCKAN 18.00

Sopraner-Tenorer-Dirigenter – Konserthusens stora stjärnor

Än en gång får vi tillfälle att njuta av Peter Schéles minnen från tiden som programredaktör och marknadschef vid först Göteborgs och sedan Stockholms konserthus. Ingen kan som han med humor och berättarglädje låta oss få en inblick i vad som skedde utanför rampljuset. Vilka historier kom aldrig utanför konserthusets väggar? Vad kommer Peter att avslöja?

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås.

Avgift 100 kronor per person.

MÅNDAG DEN 27 FEBRUARI, KLOCKAN 18.00

Behövs byggnadsminnen? Årsmöte

Efter årsmötesförhandlingarna får vi möta byggnadsantikvarie Lena Emanuelsson, som arbetar på länsstyrelsens kulturmiljöenhet. Uppgifterna där är bland annat att tillvarata kulturarvet i den fysiska planeringen och besluta om byggnadsminnen. Lena berättar om hus, människor och minnen. Vad betyder byggnadsminnen för oss i vår region? Hur kan vi ta tillvara på våra minnen?

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås.

Avgift 100 kronor per person.

MÅNDAG DEN 27 MARS, KLOCKAN 18.00

Sjukhusspionen i Göteborg – Vad är sanningen bakom

Civilekonom Svante Winqvist tillika Jaktlottets revisorssuppleant arbetade nära sjukhusspionen när hela historien briserade 1975. Det påstods att Säkerhetspolisen hade, via en agent placerad inom Göteborgs sjukvårdsförvaltning, spionerat på anställda, främst personal vid Sahlgrenska sjukhuset. Motivet var att undersöka kopplingar mellan vissa sjukvårdsanställda och utländska terrororganisationer. Svante berättar om vad som egentligen hände.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås.

Avgift 100 kronor per person.

MÅNDAG DEN 24 APRIL, KLOCKAN 18.00

Vanartiga flickor – Vad arkiven berättar

Fil.mag. och gymnasielärare Louise Lindblom kom 2016 ut med boken ”De besvärliga – skyddshemmets vanartiga flickor. I GP skrev recensenten följande; *Genom gedigen forskning och grävande i arkiv har Louise Lindblom gjort det möjligt för oss att få en bild av de omhändertagna och deras liv.* Louise beskriver Lingatans skyddshem som öppnades av Göteborgs stad 1922 och vilket öde enskilda flickor gick till mötes.

Vi serverar ett glas vin eller öl till en god smörgås.

Avgift 100 kronor per person.

ANMÄLAN:

Ring i god tid för att anmäla deltagande. Vi stänger telefonerna torsdagskväll före programdagen, som alltid infaller på en måndag. **Ring till Inger Rignell 0732- 67 04 34 eller mejla: inger.rignell@gmail.com.**

Tag gärna med jämna pengar. Avgiften är 100 kronor.

GLIMTAR FRÅN HÖSTENS PROGRAM

Louise Lönnroth inledde höstens programserie med att berätta om fröknarna Nonnen på Liseberg. Deras far John Nonnen kom från Skottland till Göteborg och familjen bosatte sig på landeriet Liseberg, som köpts för deras räkning av ägaren till Lorentska bruket. Familjen kom på obestånd och landeriet övertogs av David Carnegie, som då var ägare till Lorentska bruket. Han var mycket generös och vid John Nonnens död skänkte han Liseberg plus en rejäl pension till de fyra döttrarna Mary, Emily, Charlotte och Ann. De spelade en viktig roll i Göteborgs kulturliv. De startade Göteborgs första rit- och målarskola, bedrev privatundervisning och skötte trädgården och planteringarna. Emily är den mest kända av systerarna. Hon var både konstnär och författarinna och översatte till exempel Alice i Underlandet till svenska och Tegnér och Runeberg till engelska. Hon var också den som startade Sveriges första ungdomstidning Taltrasten.

Den 31 oktober besökte Per Persson jaktslottet och under rubriken Kungar, Damer och Knektar under 1000 år visade han bilder och berättade om den svenska kungamaktens betydelse under ett årtusende. Särskilt spännande var det att höra om den period när Sverige var en stormakt i Europa och vilken enorm betydelse Gustav II Adolf haft för vårt land. Genom hans framgångsrika krig erhöll vi landområden som vi idag tar för självklart svenska Skåne, Halland, Blekinge, Gotland, Bohuslän, Jämtland, Härjedalen. Karl XI utropades endast fyra år gammal till kung på Kronhuset i Göteborg. Han blev en handlingskraftig kung som gjorde sig själv till enväldshärskare och genomförde en omfattande reduktion som kraftigt minskade adelns makt och tillgångar. Hans faster Ulrika Eleonora valdes 1719 till drottning och blev den tredje regerande drottningen i Sverige efter Margareta och Kristina. Hon i likhet med Kristina valde dock att avsäga sig kronan, i hennes fall till förmån för maken Fredrik I.

Sist ut var intendenten vid Uppsala Auktionskammarers kontor i Göteborg, Fredrik Blidberg. Han arbetade tidigare vid Göteborgs Auktionsverk, en uppskattad auktionsutropare, alltid snar till ett skämt innan han drämde klubban i bordet. Han berättade med glimten i ögat att jobbet hos Knut Knutsson säkrade han först efter en pilsnerrunda. Vi lärde oss mycket om auktionsmarknaden. Trenderna växlar ständigt. Vad som är inne och prisvärt idag kan vara totalt ute och nästintill värdelöst i morgon. Som exempel tog han allmogemöbler, kopparföremål, danskt porslin, Karl Johansmöbler, frimärken. Men det som är unikt kommer alltid att vara efterfrågat. På en fråga om det är lönsammast att köpa konst eller glas på auktion eller på galleri var svaret att värdet oftast sjunker runt 40 procent direkt efter ett köp. Idag spelar de gamla slagauktionerna allt mindre roll, det är on line auktioner som tagit över. Katalogerna finns numer på nätet, gratis att ladda ner.

Tävling

Tävling

Ni är många som hört av sig till redaktionen om att Slottsnytt borde ha en tävling. Detta har vi givetvis tagit fasta på och har därför satt ihop en tävling i... göteborgsdialekt. För medlemmar som ej är infödda göteborgare vill redaktionen avslöja att alla frågor med svar finns att hitta i boken "Sicket mål" från 1986, skriven av Lars-Gunnar Andersson och Bo Ralph.

Skicka in ditt svar på ett vykort, gärna med göteborgsmotiv, till Slottsnytt, ATT: Lisa Björklund, Nilssonsberg 32, 411 43 Göteborg. De fem första med rätt svar vinner årskort på stadens museer så glöm inte att skriva din adress. Vinnarna läses upp på under föreningens årsmöte måndagen den 27 februari. Lycka till!

1. bracka

- a) hårt bröd
- b) politiker
- c) fattighuset

5. snajten

- a) polisen
- b) frisyren
- c) näsan

9. läcker pyrra

- a) ej nertryckt kulpyramid
- b) snyggt mål (med skruv)
- c) snygg tjej

2. indianrännare

- a) vattenödlar
- b) matinéfilm
- c) fjäderbuske

6. gegga (med g-uttal)

- a) lervälling
- b) struntprat
- c) spott

10. popper

- a) ohyra
- b) fotbollsskor
- c) myror

3. rompedra

- a) slingerväxt
- b) mammegris
- c) gaspedal

7. najda

- a) fart
- b) vägran
- c) sur mjölk

11. böss

- a) medlem av ungdomsgång
- b) halm
- c) kanon

4. bajt

- a) lukt
- b) slagsmål
- c) stor kille

8. tjipte

- a) småfågel
- b) stora skor
- c) småbarn

12. talle

- a) gårdfarihandlare
- b) klåfingrig figur
- c) litet barn

-
- PSST** **Glöm inte** att betala årsavgiften, 150 kronor per medlem. Sätt in pengarna på bankgiro 5851-4910.
- Mycket har hänt i trädgården:**
eken är valmad och kommer att bli tät och fin till våren
för att få mer sol och ljus har buskagen gallrats och några mindre sjuka träd tagits ner
nya växter, häckplanter och träd har planterats och fler kommer till våren
- Flaggstången** har fått ny kula och flagglina och i toppen vajar en vimpel
- Plåten** på delar av taket har bytts ut
- På övervåningen** har fönsterbågarna reparerats och fönstren kittats
- För att** öka kännedomen om jaktlotteriet har vykort och visitkort tagits fram
- Föreningen** är nu medlem i Innerstaden Göteborg och Göteborgs Hembygdsförbund
- Lämna gärna** förslag med kort nominering till 2017 års kulturpristagare, kontakta Margita Björklund 0706-47 41 34.